

WEBINAR nr 2

w serii:

INNOWACJE DLA ROZWOJU SYSTEMÓW KRÓTKICH ŁAŃCUCHÓW DOSTAW (KŁŻ)

10 i 24 października 2019, godz 15.00- 16.30

Innowacje dla przezwyciężenia barier dla rozwoju systemów KŁŻ.

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.
Operacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach Schematu II Pomocy Technicznej
„Krajowa Sieć Obszarów Wiejskich” Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014–2020
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 - Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

**Polska Fundacja Innowacji – operacja pt. Kampania multimedialna
Wiedz i Mądrze Jedz: Krótkie łańcuchy dostaw Żywności źródłem
innowacji dla wsi i rolnictwa**

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Rozważaliśmy możliwe odpowiedzi do 3 zadanych pytań:

1. Jakie są najważniejsze bariery dla rozwoju systemów KŁŻ? Jakie innowacje są najbardziej pożądane?
2. Jakie są nowe możliwości informatyczne/cyfrowe dla rozwoju systemów KŁŻ?
3. Dlaczego logistyka jest wskazywana jako najistotniejsza bariera dla rozwoju KŁŻ? Jak są najbardziej obiecujące rozwiązania?

Wnioski

Jakie są najważniejsze bariery dla rozwoju systemów KŁŻ? Jakie innowacje są najbardziej pożądane?

Małe gospodarstwa kluczem dla rozwoju rynków lokalnych i rozwoju wsi

Rozwiązania problemu małych gospodarstw rolnych na terenach wiejskich tkwi po stronie konsumenta – indywidualnego i zbiorowego (a nie Państwa).

W najbliższych latach, to rynek żywności ukształtuje charakter, rolę i miejsce małych gospodarstw rolnych na terenach wiejskich i w naszej gospodarce (Polityka Państwa wobec sektora małych gospodarstw zatem ma znaczenie!).

... ale w formie wspierania innowacji nakierowanych na tworzenie i rozwijanie rynków lokalnych jako przeciwstawienie rynków globalnych! Aby konkurencja była bardziej uczciwa....

1. Bariery dla rozwoju Krótkich Łańcuchów dostaw Żywności (KŁŻ) w oparciu o małe gospodarstwa rolne rozumieniu skali – czyli liczby zaangażowanych producentów i konsumentów, różnorodności sprzedawanych produktów, wolumenu sprzedaży oraz oddziaływania na gospodarkę lokalną – są przede wszystkim **organizacyjne**. Kluczowe są:
 - a. Chęć oraz umiejętności współpracy z innymi.
 - b. Rozwiązanie problemów logistycznych, które wykluczają producentów oddalonych od rynków miejskich
 - c. Forma (prawna) organizacyjna określonego systemu KŁŻ
 - d. Stawienie czoła bezwzględnej i nieuczciwej konkurencji „dużych graczy” na rynku spożywczym

2. Innowacyjne rozwiązania organizacyjne wymagają skutecznej współpracy partnerskiej, w której partnerzy dzielą się ryzykiem, kosztami oraz korzyściami. Jest to obszar inwestycji w budowę umiejętności, kompetencji oraz wrażliwości.
3. Bezwzględnie należy inwestować w informatyczne innowacje, w szczególności w zakresie rozwiązywania problemów logistycznych, finansowych i płatniczych.
4. Doświadczenia z funkcjonujących systemów KŁŻ wykazują, że zaufanie wzajemne sprzedających i kupujących ma kluczowe znaczenie – zaufanie buduje się na przestrzeni miesięcy i lat. Rozwiązania informatyczne (np. sprzedaż internetowa) nie będą skuteczne bez relacji międzyludzkiej opartej na wzajemnym zaufaniu (o tym często zapominamy). To sprzedaż buduje zaufanie! Nie zbuduje się zaufania warsztatami czy konferencjami.

5. Bariery dla skalowania systemów KŁŻ aby nie były one na marginesie na rynkach spożywczych to szanse na nowe rozwiązania i innowacje organizacyjne. Kluczowe bariery (i szanse) to:
- a. Umiejętności współdziałania producentów i konsumentów
 - b. Metody produkcji i przetwórstwa w małej skali
 - c. Rozwiązania finansowe dla uczestników i organizatorów KŁŻ.
 - d. Innowacje produktowe by utrzymać się na rynku
 - e. Dostęp do rynków zbytu (np. zamówienia publiczne)
 - f. Kontrola jakości i autentyczności pochodzenia produktów
 - g. Rozwiązania logistyczne łączące rozproszonych geograficznie rozproszonych konsumentów i producentów.
 - h. Edukacja konsumentów co do wartości i znaczenia żywności wyprodukowanej lokalnie.

Wnioski

**Jakie są nowe możliwości
informatyczne/cyfrowe dla rozwoju
systemów KŁŻ?**

Nie tylko rolnictwo wysokotowarowe

Postęp, także w rolnictwie, kojarzymy ze sprawnym, scentralizowanym zarządzaniem, nowoczesną organizacją dużych przedsiębiorstw i sieci dystrybucyjnych wspieranych systemami IT i zoptymalizowaną informatycznie przemysłową logistyką oraz wielkimi skomputeryzowanymi magazynami.

To oczywisty i bardzo korzystny kierunek rozwoju gospodarczego. A jednak....

**Nowe technologie informatyczne
stwarzają zupełnie nowe możliwości dla
rozwoju systemów KŁŻ opartych na
rolnictwie niskotowarowym**

6. Paradoksalnie, przetrwanie małych gospodarstw rolnych wymaga zaawansowanych rozwiązań organizacyjnych i informatycznych. Sklep internetowy nie wystarczy.... Rozwiązania informatyczne muszą być bardzo proste w użytkowaniu – ‘przyjazne’ dla korzystających, ale muszą też odpowiedzieć na następujące dylematy:
- Jak wprowadzić organizację, reguły działania i nadzór, a jednocześnie uniknąć budowania dużych, scentralizowanych struktur organizacyjnych?
 - Jak zachować tradycyjne rozdrobnienie producentów i małą skalę produkcji, a jednocześnie konkutować z wysokotowarowymi gospodarstwami i sieciami handlowymi?
 - Jak dostarczyć niewielkie ilości produktów rolnych bezpośrednio do rozproszonych, indywidualnych konsumentów?
 - Jak poprawić rentowność nie mając szans na zwiększanie skali i na wprowadzenie standaryzacji produkcji, czego wymagają duzi odbiorcy?
 - Jak wykorzystać atut jakości i ‘wiadomego pochodzenia’ produktów lokalnych w konkurencji z sieciami handlowymi, które stopniowo wprowadzają techniki identyfikacji pochodzenia towarów oparte o najnowsze technologie informatyczne, w tym blockchain?
 - I wreszcie, jak realnie zapewnić bezpieczeństwo żywności produkowanej w rozproszonych gospodarstwach, wobec ograniczonych możliwości służb państwowych w tym zakresie?

7. Najistotniejsze możliwości informatyczne dla rozwoju systemów KŁŻ wiążą się z nowymi narzędziami sieciowania wielu użytkowników w sposób decentralizowany, m. in. media społecznościowe, technologie blockchain, które sprzyjają samoorganizacji. Tego wcześniej nie było.
8. Ogólna dostępność smartfonów oraz w dużej mierze uniwersalny dostęp do internetu oznacza, że nie istnieje już bariera technologiczna. Nie każdy rolnik ma komputer, ale prawie każdy ma telefon komórkowy.
9. Kluczowe zadanie dla informatyki to zastąpienie funkcji pośrednika w systemie KŁŻ (rozwiązania informatyczne mogą zastąpić, a nie eliminować funkcję pośrednika). Dzięki temu nadwyżki finansowe wynikające ze skrócenia łańcucha dostaw mogą trafić do kieszeni partycypujących rolników oraz przełożyć się na konkurencyjne ceny dla kupujących)?

Wnioski

Dlaczego logistyka jest wskazywana jako najistotniejsza bariera dla rozwoju KŁŻ? Jak są najbardziej obiecujące rozwiązania?

Potrzebujemy rynki lokalne....

**....które będą konkurencyjne w
gospodarce globalnej**

Innowacyjne podejścia wymaga zatem zbudowanie:

- platformy informatycznej, która stymulowałaby i utrzymywała samoorganizację i samoregulację rozproszonych sieci producentów i konsumentów
- systemu niepodważalnej rejestracji pochodzenia produktów i ich certyfikatów i śledzenia ścieżki dostaw
- systemu logistyki opartego o samoorganizację i wykorzystanie istniejących zasobów transportowych i magazynowych uczestników lokalnego rynku rolnego
- systemu rozliczeń bezpośrednich między rozproszonymi producentami i konsumentami z pominięciem instytucji finansowych.

Pokonanie powyższych barier technologicznych i organizacyjnych jest warunkiem *sine qua non* dalszego istnienia niskotowarowych gospodarstw rolnych i dostaw zdrowej, bezpiecznej żywności w ramach lokalnych rynków rolnych.

Klucz to...

**Logistyka i dystrybucja
wspomagająca sprzedaż
rozproszonych geograficznie
(małych) producentów i
konsumentów tworzących
wspólnie rynki lokalne...**

Odwiedź portal KSOW – <http://ksow.pl>
Zostań Partnerem Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich